

6. Зомчак Л. М., Лапінкова А. О. Інфляційні процеси України: авторегресійна дистрибутивно-лагова модель. Цифрова економіка та економічна безпека. 2022. №1 (01). С. 50-55.

7. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

Ostapenko Alla

postgraduate student of the specialty "Management" at Mykolaiv National agrarian university, Ukraine

Scientific supervisor: Klyuchnyk A.V., doctor of economics, professor of the department of management, public administration and international economics Mykolaiv National Agrarian University, Ukraine

ІННОВІНГ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ INNOVATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF COMMUNITIES IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION OF MANAGEMENT PROCESSES

Інновініг сталого розвитку громад віддзеркалює напрямки реалізації стратегії розвитку територіальних громад. Як наслідок, механізм їх здійснення повинен бути прозорим, ефективним та адаптованим до міжнародних норм розвитку суспільства.

Метою є обґрунтування теоретичних положень з інновінігу сталого розвитку громад.

Для забезпечення інноваційної моделі розвитку економіки шляхом концентрації ресурсів держави на пріоритетних напрямках науково-технічного оновлення виробництва, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках прийнято Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», який зазнав 5 редагувань.

Пріоритетні напрями спрямовані на забезпечення національної безпеки і оборони, економічної безпеки держави, створення високотехнологічної

конкурентоспроможної екологічно чистої продукції, надання високоякісних послуг та збільшення експортного потенціалу держави з ефективним використанням вітчизняних та світових науково-технічних досягнень [1].

В Україні затверджено середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності галузевого рівня на період до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану в Україні [2].

Зокрема, розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки, системи штучного інтелекту, розроблення моделі збору та обробки даних для проведення аналізу, прогнозування та моделювання показників ефективності системи публічного управління з використанням технологій штучного інтелекту, створення платформи для менеджменту дата-сетів для моделей машинного навчання.

В Україні технології «електронного уряду» стали активно впроваджуватися в 2010-х роках в рамках реалізації програм розвитку електронної демократії та електронного урядування (Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні, 2017; Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні, 2017). З 2018 року цей процес продовжено Концепцією розвитку цифрової економіки та суспільства (Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України, 2018) та передбачає, що велика частина взаємодії громадян і комерційних організацій з державними, муніципальними органами та бюджетними установами повинна здійснюватися в цифровому вигляді [3].

Цифровізація – це популярне явище в соціальному й політичному житті, через Інтернет-платформи, використовуючи блоги, месенджери та соціальні мережі. Вони зарекомендували себе зручними інструментами інформування й координації українців, а також їхньої участі в різноманітних громадських ініціативах.

Терміни «цифрова трансформація» та «цифровізація» є спорідненими і використовуються повсюдно. У різних галузях вони застосовуються по-різному, але завжди стосуються цифрових технологій, починаючи від ІТ-

інфраструктури до великих даних, машинного навчання, інтернету речей та штучного інтелекту. Цифрова трансформація знаменує радикальне переосмислення того, як будь-яка організація використовує технології, людей та процеси.

Питанню цифровізації управлінських процесів, ролі інновінгу у сталому розвитку громад, управлінням розвитку територій приділяється постійна увага у наукових працях як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Зокрема, у роботах таких дослідників, як С. Полнар'єв, Ю. Бажал, П. Динник, В. Базилевич, М. Пахнін, В. Геєць, В. Штанько, В. Луговий, А. Лук'яниці, О. Оболенський, В. Сисоєв, Ю. Пахомов, І. Розпутенко, В. Токарева, А. Чухно, С. Біла, З. Варналій, М. Долішній, В. Кравців, М. Мельник, І. Сторонянська, М. Чумаченко, М. D. Giulio, G. Vecchi, A. Androniceanu, I. Georgescu та J. Kinnunen, A. L. Pomazaponomarenko, L. M. Hren, O. L. Durman.

Значна увага у цих дослідженнях приділяється питанням стратегічного планування, особливостям впровадження цифровізації і її впливу на корупцію, організації ефективного управління, залученню широких верств населення до обговорення та вирішення важливих проблем (краудсорсинг), ролі фінансових інструментів та залучення громад до відновлення, створення умов для конкуренції, перешкоджання і ліквідація корупції та забезпечення безпеки. Однак специфіка управлінських процесів сталого розвитку громад, впровадження інноваційних технологій в процеси управління, потребує додаткових досліджень та врахування міжнародного досвіду. Взаємодія між підприємцями, інвесторами, представниками влади та місцевим населенням дійсно є важливою для досягнення різних цілей розвитку громади, що стосується також і сталого розвитку.

А тому, питання дослідження інновінгу сталого розвитку громад в умовах цифровізації управлінських процесів в цей час є досить актуальним.

У вересні 2019 року створено Міністерство цифрової трансформації України – це центральний орган виконавчої влади, який відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих

даних, національних електронних інформаційних ресурсів, інтеперабельності — взаємодії мережевих систем на базі уніфікованих інтерфейсів або протоколів, впровадження електронних послуг та розвиток цифрової грамотності громадян.

У жовтні 2016 року Україна офіційно приєдналася до Міжнародної хартії відкритих даних, взявши на себе зобов'язання перед міжнародною спільнотою впроваджувати національну політику відкритих даних відповідно до принципів хартії.

11 грудня 2019 року у бета-режимі почав функціонувати мобільний додаток «Дія», який повинен забезпечити доступ громадян і бізнесу до всіх електронних державних послуг за єдиними стандартами [4].

Тобто, на державному рівні закладено основи з створення нормативно-правової бази для запровадження, удосконалення цифровізації громад.

Децентралізація, об'єднання територіальних громад позитивно впливає на вирішення на сучасному рівні управлінських завдань шляхом впровадження електронного документообігу, програмних рішень типу «електронної громади».

Цифровізація позитивно вплинула на взаємодію між органами влади та населенням щодо звернення громадян, введення сторінок в соціальних мережах на яких обговорюються різні проблемні питання тощо.

Поряд з цим існують перешкоди: великі витрати на впровадження, оновлення технологій і навчання кадрів; відсутність доступу до швидкісного Інтернету, ставить в нерівні умови населення великих міст та сіл; обмежений доступ громади до нових технологій (відсутність знань та бажання); некваліфіковані кадри; блекаути.

Список використаних джерел:

1. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України від 08.09.2011 № 3715-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>.

2. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 № 787 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>.

3. Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 № 797-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>.

4. Wikipedia: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org>

Prohoniuk Liudmyla

associate professor at the department of public management, administration and international economy Mykolayiv national agrarian university, Ukraine

АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА ASPECTS OF MANAGING THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES IN THE CONDITIONS OF A SECURE ENVIRONMENT

Управління сталим розвитком територіальних громад в умовах безпекового середовища є надзвичайно актуальною в сучасному світі. Зростання природних катастроф, терористичних загроз, техногенних аварій та інших небезпек може серйозно загрожувати сталому розвитку територіальних громад. Одним з ключових завдань управління є вироблення стратегій та політик, спрямованих на підвищення рівня безпеки громад та уникнення небезпеки для їх розвитку. Грамотне управління ризиками, використання сучасних технологій та механізмів контролю можуть допомогти територіальним громадам досягнути стійкого й сталого розвитку в умовах незворотно змінюючогося середовища.

Розуміння поняття «безпекове середовище» у нормативних документах немає, а в наукових простежується лише декілька. Зокрема, пропонують власні